

Oppilaan nimi: _____

PRONOMINIT

Persoonapronominien omistusliitteet

Omistusliitteillä ilmaistaan, kenen jokin esine tai asia on. Aina ei tarvita edes persoonapronominia sanan eteen.

Esimerkiksi: - *Kenen pipo on lattialla?* - *Se on minun piponi.*
- *Kenen reppu ovat vielä käytävässä?* - *Ai, ne ovat meidän reppumme!*
- *Joko vieraat tulivat?* - *Ovatko nämä heidän vaatteensa?*

Ympyröi omistusliite ja kirjoita viivalle, kenen kynä on kyseessä.

_____ kynäni	_____ kynämme
_____ kynäsi	_____ kynänne
_____ kynämme	_____ kynänsä

Omistusliitettä käytetään useammin kirjoitetussa kielessä. Puhetilanteissa omistusliite voi jäädä pois tai lyhentyä.

- *Hei, älä ota sitä! Se on mun kynä.*
- *Ai, onks tää sun kynäs muka? No, tässä, ole hyvä!*

1) Harjoittele omistusliitteitä. Täydennä teksti.

Mario otti reppu _____ ja lähti kotiin. Kotiovella hän huomasi, että oli unohtanut avaimet _____ kotiin. Onneksi Hassan oli vielä kadulla. Mario juoksi perään ja kertoi ongelman _____.

- Hei, lainaa _____ kännykkääni ja soita äidille _____.
- Joo, kiitti. Toivottavasti se ei ole jättänyt puhelinta _____ kotiin, nauroi Mario samalla, kun valitsi numeron.

Lopuksi pojat lähtivät Hassanin luokse odottamaan Marion äitiä. _____ ystäväytensä sai hienon alun.

Vihdoin Hassanin ovikello soi. Marion äiti hymyili samalla, kun Mario puki vaatteita _____.

- Jaahas, _____ mielestä _____ taisi olla vain hyvä juttu, että Mario oli jättänyt avaimet _____ kotiin ja minä jouduin kiiruhtamaan tänne kesken työpäivä _____.

2) **Kokeile parisi kanssa osoituspronomineja seuraaviin keskusteluihin. Huomaatteko joitain rajoituksia pronomien käytössä? Millaisia? Keskustelkaa.**

- Onko _____ vapaa?
- _____ tuoli on vapaa.

- Menisitkö istumaan _____ oven viereen!
- Tulisitko istumaan _____ minun viereeni?

- Onko _____ ruoka terveellistä?
- Kyllä _____ täytyy olla, koska siinä on kasviksia.

- Luin äskettäin kirjan *Fedja-setä, kissa ja koira*. _____ kirja oli tosi hauska. Esimerkiksi _____ kohdassa nauratti, kun Fedja-sedän lehmä söi ikkunalta ruukkukasvit ja pöydältä pöytäliinan.

- Tunnetko _____ pojat?
- En mä tunne _____. Ketähän ne oikein on?
- Kysytään Tiinalta.

- Mihin _____ laatikot jätetään?
- Jätä vaikka _____ seinän viereen.

- Laittaisitko _____ oven kiinni ja avaisitko _____ ovet!
- Ai, _____ kaappien ovetko?
- Niin. Kiitos!

- Hei, panitko _____ ovet kiinni?
- Mitkä ovet?
- _____ takaovet.
- Joo.
- Hyvä.

- Mitä _____ ovesta lukee?
- Missä?
- No, _____ ovesta.
- ”Tänään on inventaario.”
- Mikähän _____ on?

3) **Lisäharjoituksia osoituspronomineista. Täydennä sopiva osoituspronomini.**

Olipa kerran koulu. _____ nimi oli Tiheän kuusikon peruskoulu. _____ vastapäätä sijaitsi matala lampi. _____ lampea kutsuttiin Peililammeksi, koska _____ vesi oli kirkasta. _____ lammessa koulun oppilaat pesivät aina kätensä ennen ruokailua. _____ kertaa _____ lammesta nousi usvaa, joka peitti _____ koko Tiheän kuusikon alueen. Nyt kukaan ei uskaltanut mennä _____ rantaan.

Hiiri kissalla räätälinä

Rupesi hiiri kerran kissalle räätäliksi. Kissa käski tehdä takin. Hiiri lupasi.

Meni kissa takkiaaan hakemaan, sanoi hiiri:

- Ei _____ (tämä) takkia tullut.
- No, mikäs _____ (se) tulisi?
- Housut.
- No, tee _____ (ne)!

Meni kissa housujaan hakemaan, sanoi hiiri:

- Ei _____ housuja tullut.
- No, mikäs _____ tulisi?
- Tulisi liivit.
- No, tee _____!

Meni kissa liivejä hakemaan, sanoi hiiri:

- Ei _____ liivejä tullut.
- Mikäs _____ sitten tulisi?
- Tulisi lakki.
- No, tee _____!

Meni kissa lakkiaan hakemaan, sanoi hiiri:

- Ei _____ lakkia tullut.
- No, mikäs _____ sitten tulisi?
- Tulisi kintaat.
- No, tee _____!

Meni kissa kintaitaan hakemaan, sanoi hiiri:

- Ei tästä kintaita tullut.
- No, mikäs _____ sitten tulisi?
- Tulisi tuluskukkaro.
- No, tee _____.

Meni kissa tuluskukkarooaan hakemaan. Tuluskukkaroa ei ollut tullut, mutta eipä enää jäänyt räättäliäkään toiselle kissalle takkia tekemään.

4) *Harjoittele kysymistä.*

Kysymyssanatkin ovat pronomineja ja ne taipuvat. Selaile tekstikirjaa ja etsi sieltä kysymyssanoja. Kokoa tähän useimmin käytetyt kysymyssanat.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Myös kysymyssanat taipuvat. Mieti ja kirjoita, mihin muotoon suluissa oleva kysymyssana pitäisi kirjoittaa.

(kuka)

- _____ kanssa aiot mennä naimisiin?
- _____ sinä ihaillet?
- _____ sinä pidät?
- _____ sinä luotat?
- _____ on iloinen ilme?
- _____ sait pusun?
- _____ kertoisit salaisuuden?

(mikä)

- h. _____ niminen isäsi on?
- i. _____ etsit laukustasi?
- j. _____ säilytät rahojasi?
- k. _____ voit löytää aarteen?
- l. _____ haluaisit matkustaa?
- m. _____ kulkuneuvolla matkustat Rovaniemelle?
- n. _____ äitisi näyttää?
- o. _____ kirjalle antaisit arvosanaksi kympin?

(kumpi)

- p. _____ valitset, uuden kännykän vai säkillisen karkkia?
- q. _____ kuuntelet mieluummin, lastenlauluja vai opettajaa?
- r. _____ on hauskeempaa, huvipuistossa vai eläintarhassa?
- s. _____ kädellä kirjoitat?
- t. _____ antaisit ystävänpäiväkortin, tytölle vai pojalle?
- u. _____ pidät enemmän, suklaasta vai salmiakista?

Kysy nyt kiinnostavimmat kysymykset pariltasi.

